

Előfizetési árak:

Helyben:

Egész évre 10 kor., fél évre
5 kor., negyed évre 2 k. 50 t.

Vidéken:

Egész évre 12 kor., fél évre
6 kor., negyed évre 3 kor.

Egyes szám ára 10 fillér.

SZENTESI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Vajda B. Utóda könyvnyo-
dája Szentés, Kossuth-té.

Egyes példányok kaphatók:

Lapunk könyvnyomdájában
valamint lapkihordókánál
kiknél lapunk előfizetésre is
megrendelhető.Megjelenik hetenként kétszer:
csütörtökön és vasárnap,
a kora reggeli órákban.

Telefon szám:

= 20 =

Felelős szerkesztő:

GÁLFY SÁNDOR

Telefon szám:

= 20 =

Hirdetések árát,

valamint nyilvántartási költségeket kiadóhivatalunk méret szerint a legutányosabban számolt.

A végrehajtási novella

szentesítése.

Jönnék a nemszeretem napok!

A végrehajtási novellát, a melytől előre is fáznak az adósok és hitelezők, már szentesítette a király. Az igazságügy miniszter pedig közhírré tette, hogy az új végrehajtási törvény folyó hó 9-ikén lép hatályba.

Gazdag vagy könnyelmű legyen valaki, hogy ne agassza a jövő. A gazdag könnyen bírja, a könnyelmű könnyen veszi az életet. Legtöbbször azonban nem vagyunk abban a szerencsés helyzetben, hogy gazdagok vagy könnyelműek lehessünk, tisztességesen becsületesen akarunk élni, ennek pedig meg van az ára és ez — a jövő gondja.

Képesek leszünk-e magunkat eltartani, nem-e éh bennünket, családunkat betegség, lesz-e elég pénzünk szükségleteink fedezésére, lesz-e folytonosan munkánk stb?

Mindenképpen kérdéseket szorongva és félelem közt teszi fel a szegény ember, különösen most az új végrehajtási törvény szentesítésekor.

Akit mint adós sorsa a részletes, vagy kiskereskedő karjai közé hajtott, az most éppen télire érezheti majd, miként valának ezen karok nyaka körül fojtogató

zsinagekké, amely zsinagnek egyik végét a fiskális, a másik végét a végrehajtó szorongatja. A törvény már szentesítve van és a perek száma máris tömegesen szaporodik; bírák, bírósági hivatalnokok túlhalmozottságról panaszkodnak, a végrehajtók szomorú kötelességüket sűrűn teljesítik.

Az általános hitelképesség emelése helyett, annak megszorítása következett be aminek máris érezhető következménye az, hogy az apró hitelezések forrásai betömődnek. A könnyelmű adósoktól feltük a szegény embert, pedig rendszerint a szegény ember könnyelmű adóságot nem is csinálhat. Bármit vegyen is, bárhogy tuffizesse azt, amit vesz, mindig sürgős szükségét élelgi ki. Azt amitől a jövőre nézve az új végrehajtási törvény az embereket távol tartani akarja, könnyelműségnek nevezi, holott a szegény emberről ez a legkifejezettebb kényszer-helyzet.

Ezentúl, ha téli meleg ruhát kíván venni a kisember, először össze kell, hogy gyűjtse a pénzt, mert sem hitelbe, sem részletre nem igen kap, csak az a kérdés, hogy a mostani munkáviszonyok és drágaság mellett képes lesz-e takarékoskodni és nem lesz-e már nyár dereka, mikor a téli ruhára valót összegyűjtötte.

Jellemző nálunk Magyarországon, hogy az emberek jövőjét végrehajtási törvényekkel garantálják, holott minden más nemzet boldogságának, jövőjének és cselekvő képességének kiindulási pontját a nemzeti műveltség és ezen műveltséggel körülbas-

tyázott és erre épített szervezett gazdasági viszonyok képezik.

Sötétnek látjuk nemzetünk, kedveseink és a magunk jövőjét, míg e szegény ország jövőjén végrehajtási törvényekkel akarnak lendíteni.

Szocialista nagydiákok.

Jó példát mutatnak!

A közfelfogás kétféle diákat ismer. Kicsit és nagyot. Az első még jóformán nem is él, tehát nem számít. A második már élni kezd s így tetteit lehet mérlegelni. Ezért beszélünk itt két nagy diákról, a szarvasi tanítóképző két növendékéről. Hogy hívják őket, az mellékes. A fő, hogy szocialisták. Nem volt pénzükrü ruhára, könyvre, tandíjra, így azon tételődtek: miért nincs ép nekik pénzük, akik azt jóra, szellemük képzésére fordítanák?

De nem azért szocialisták ők, hogy a kérdésnél megálljanak. Öntudatosan szólalt meg bennük a lélek: ha nincs pénz, hát legyen! Vagyis feltámadt bennük a szocialista. Am nem az izgatók recipéje szerint, nem a papi, grófi meg mi más eredetű birtokelleni izgatás alakjában. Hanem abból a szent elhatározásból fakadóan: van két erős ifju karom, dolgozni fogok, hogy kézimunka árán szerezzem meg a szellemi munkához hiányzó anyagiakat!

S beállott a két intelligens fiu kömivesnek a nagy szünidőre. Dicséret nékik! Ez az igazi, a nemes szocializmus. Ha másnak lehetnek földi javai, mért ne lehetnének nekem is — ha akarok dolgozni komolyan, becsülettel.

A „SZENTESI LAP“ TÁRCAJA.

Jegyzetek a madarokról.

Irtá: Hanusz István.

Platon görög bölcselet kétféle tollatlan állatnak mondotta egy alkalommal tanítás közben az embert, tudva azt, hogy sok vonatkozása van a madárnak az emberhez. Akadt pedig egy gonoszkodó görög, ki lekopasztozott kakast e szavakkal dobott be Plato tanítványai közé: Ime lássatok Plato emberét. Népszerűtlen is lett egy időre a kakas.

Sybaris ó itáliai görög városban nem volt helye a kakasnak, hogy hajnalhasító kukorékolásával a későn lepihent dorbézőlőket korán föl ne lármazza.

Aischylos görög költő halálát magasból a fejére zuhant olyan teknősbéka okozta, melyet sas talált eljeleni.

A hazai románok nemzeti jelvényül sziklán álló sást kívánnak, a melynek csőrében kereszt van és azt nem ejti el.

Geológiai kérdést döntött el az Anas vagy Fuligula Marila kacsafaj esontmaradványa, melynek szünte teljes váza összalítható darabjait 1874-ben Belgiumban a harmadkori földrétegekben találták és a mai hegyi récével való azonosság alapján igazolja, hogy az a hosszú lételemű madárfaj a

mai negyedkori időkre változatlanul bírt átjutni, — ami ritka eset.

Legyeskedik Heine azzal, hogy szerinte az ember első beszédkísérlete éneklés volt és közel vannak a madarak ahhoz, hogy a csacsogásukból tagolt beszélőképesség fejlődjék.

Amerikai humbug amit a lapok 1897-ben Mr. Grant Ridley utazó gentleman papagájáról írtak, amely beszélőképességével a gazdájának évente 10000 forintot keresett meg. Ez a csodaállat három nyelvet 10 szójárassal bírt kezelni és vagy 4000-ig meő szóval rendelkezett, a mondat szerkezet ellen sohasem vételt és mindig azon a nyelven felelt, melyen megszólították. Jakab volt a neve és ha olyan nyelven tettek hozzá kérdést, amelyet nem ismert, méltatlankodva fordult fölfeladaira és úgy nézte végig a tapintatlan modoru embert, közben csendesen rázogatta a fejét. A madár meginterjuvolása hozott legtöbb jövedelmet, miért kidobta Ridley azt az embert, aki csodamadarát 30000 forintért óhojtotta megvásárolni.

Amint írják, a perzsa trónörökös neveléséhez tartozik, hogy 6 éves korától kezdve minden nap néhány galambnak a nyakát kitekerje; mert így hozzá fásul a szíve, hogy embertársainak is a vérét vételhesse, ha bármely oknál fogva fölgerjed. A perzsa sah utóbb egyik utazásából beszélik, hogy kísérete valamelyik tagját otthoni szokás szerint rövidesen ki akarta végeztetni. Föl-

szólaltak azonban Európában, hogy ezt itt nem teheti. Nem is merne megtenni.

Japánban a fecske a nyájasságot, a kakas a jó kormányzatot jelenti. Nálunk kakastollat a csendőrség a folyton való éberség felvényeül visel kalapján, a fecske pedig a háziasságot jelképezi, noha nevével a fecsegő pletykát is, mely elmond meg nem történt dolgokat is.

Giovanni Sodoma olasz festő azt mondta, hogy van neki hollója s a végből tartja azt, hogy helyette a főtásgái samarakkal beszéljen.

Nemzetközi fölfogásban szelidség jelképe a galamb, tudóssága a bagoly, bátorsága a sas, butasága a liba, telemessége a veréb kapzságisa a hollo, tolvaskodása a csóka, szeszátárkodása a szarka.

A Gál (Gallus) név a kakastól származott. Sok van a család nevek között családnév, pld. Bagó, Banka, Csirke, Csizik, Csóka, Czako. Czinege, Fecske, Galamb, Gaeser, Gerle Golya, Gödény, Haris, Héjja, Holló, Kakas, Kakuk, Kánya, Kelecsény (Kerecsen), Kondor, Madár, Páva, Pelikán, Pipis, Póka (Pulyka), Rigó, Sas, Seregély, Solyom, Szarka, Varjú, Veréb.

Yukatán középamerikai állam fővárosának utcáinak jelzésére festett állatok szolgálnak, mert a nép között kevesen tudnak olvasni. Föltűnően sok ott a különböző színre festett Flamingo, mint utcanév.

Ez a szarvasi diákok hátr elhatározásának első tanulsága.

A második meg az, hogy ilyennek kellene lenni minden ifjúnak. Nem szégyenli a munkát! Ha ifjaink a biliárd, kártya, flört, koresma, éjszakai helyett az anyagi, a kézi munkában igyekezzenek jártasságra szert tenni, derekabb lenne a mainál nál a magyar ifjuság.

Különbözik ez a fiatalság érdeke elsősorban. Korunkban a szociális munkáskérdés megoldásra vár. A mai ifjuságnak kell ezt megoldani. De a megoldáshoz szakavatosság hozzáértés kell. Kérdem már most: hogy foghat hozzá az a jogvégeztet flu a munkáskérdés fejtegetéséhez, ha neki bűdös a bagariai bőr, lealázó a pudli, szegénypir jön arcára, ha kézimunkában találunk az ismerősök? Szóval hogy várassunk hozzáértést munkáskérdésben attól a magyar ifjuságtól, amely műhelyt belülről tán nem is látott, nem ismeri a munkát, a munkás életét s így nem képes elbírálni, hogy a jogokat ordítva vagy öntudattal követelő, kérés munkásság ohajait között melyik a bokányimus és melyik a teljesítésre okvetlen érdemes?

Nem ér itt semmit a theoria pusztán! Csak ha a gyakorlat zománca van rajta. Az a két szarvasi diák jó szociológus lesz, mert ismeri úgy a kézműves, mint a szellemi munkát.

Kuruc ifjak! tanuljatok ebből, ha van bennetek komoly szándék az életre tanulni!

UJDONSÁGOK.

I m a.

Mély tisztelettel nyujtom fel tehozad Felséges Isten a kérvényemet: Csapán egy kunyhót adj nekem Uram, Hová a szél is gyalog mehet.

Egy kis patak mellette folyjon el, S rigó daloljon fenn a lombokon; Az udvaron egy göndör kis malac S tarka tyúk elég lesz, gondolom.

Szobám legyen hűs, és télen meleg, S ingóságaim közt egy szép barna lány, Virágszag és pogácsa illata Legjen be és ki kunyhóm ablakban.

S a kis pincének öblös rejtekén Pezsgőt mindig bőven találjak én, És egy zsák pénzt, amely el sohse fogy... Akkor Uram, megélek valahogy.

Gárdonyi Géza.

Városházépítés. A városházépítő bizottság hétfőn délután tárgyalta a helygymintiszternek a városházépítés ügyben kezeltelt rendeletét, melylyel a városházépítésre és annak felszerelésére 400 ezer korona kiadást engedélyez. Hosszas és beható eszmecsere után a bizottság azt javasolja a képviselőtestületnek, hogy a miniszteri rendeletet vegye tudomásul és a városházépítést 400 ezer korona kiadás keretén belül határozza el. Hogy a városház 400 ezer koronából felépülhessen, az építkezésnél bizonyos meglakításokat kell eszközölni. Így például többek közt a nagy terem nem lesz alá pincéze, továbbá a vízvezeték és villamvilágítási berendezés egyszerűsítették. A gazdasági udvar, a városház udvarán a jelenlegi épületek átalakításával, s a színek áthelyezésével rendezték be. Ezen egyszerűsítések által az eredetileg 488381 K 01 fill. előirányzott építkezés csak 382637 K. 57 fillerbe kerülne s így még mindig 17 ezer korona áll a városnak rendelkezésére, hogy alából az esetleges pótló építkezéseket fedezze. A javaslatot a hétfői városi közgyűlés fogja tárgyalni.

Városi közgyűlés. Szentés város képviselőtestülete folyó 7-ikén délelőtt 8 órakor tartja meg rendes havi gyűlését a kurcántuli közgyűlési teremben. A gyűlés fontosabb tárgyai: Az 1909. évi virilis névjegyzék összeállítására bizottság kiküldése. — A vasúti esatlakozási szerződés végleges megállapítása. — A belülyminiszter rendelete a városházépítés ügyében s ezzel kapcsolatban az építő bizottság javaslata. — Tanácsi javaslat a város javadalmai kezelése ügyében. — A város apró földjeinek eladásáról kötött szerződések. — Szép Mihály ajánlata a városi téglatelep bérbevételére, ezzel kapcsolatban a gazdasági szakosztály javaslata. — Csongrádvármegye alispánjának felhívása a vágóhidnak sertesvágás céljaira alkalmassá tétele iránt. — Tanácsi előterjesztés a külterületi iskolák építési költségének ideiglenes fedezete tárgyában. — Csongrádvármegye törvényhatóságának határozata a Szentés városi tisztviselői nyugdíjszabályrendelet módosítása tárgyában. — A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület kérelme eskikódizásra díj megszüazása iránt. Szentés rend. tan. város ügyviteli szabályait tervezte. — Kertészeti bizottsági javaslat a városi földek egy részének kertészeti célokra leendő latengedése iránt.

A vasúti vendéglő bérbeadása. Megírtuk, hogy a vasúti vendéglő bérbevételére helyből és vidékről kilenez egyén pályázott. A vasútiügyi bizottság a pályázók közül György Sándor vendéglős pályázatát fogadta el, György Sándor akit a nagyközönség jó ételeiről és italairól évek óta előnyösen ismer, évenként 3000 koronát fog fizetni a vasúti vendéglő bérletért.

Feljelentés a helyettes főkapitány ellen. Vasárnapi számunkban megírtuk, hogy Dr. Herezegh József helyettes főkapitány augusztus 25-ikén Török Sándor helybeli tiszteség, becsületés földmívelőt telgesen bántalmazta a rendőrkapitányi hivatalban. Nehogy ez az ügy elaladjék és Dr. Herezeghnek továbbra is kedve teljék artalan emberek bántalmazásában, Gulyás Sándor, lapunk felelős szerkesztője még vasárnap délelőtt fegyelmi feljelentést tett a helyettes főkapitány ellen dr. Cicutriés Lajos alispánnál. A feljelentéshez csatolta lapunk vasárnapi számát is. Hiszük az alispán pártatlanságában és így biztosra vesszük, hogy a meghaltott Török Sándor teljes erkölcsi elégtelést fog kapni. Ha Jubban József rendőrhadnagyot egy bünyvizsgálat alatt álló cigány bántalmazásáért a törvényszék és a fegyelmi hatóság is elítélte, bizonyára Dr. Herezegh József is meg fogja kapni a megérdemelt büntetést.

Kinevezett tanítók. A vallás és közoktatásügyi miniszter az államosított tanyai népiskolákhoz újabbán meg Danits László, Fekete Nagy Ignác, Kreter Gyula, Temesváry Lajos, Csillag Ferenc és ifj. Poszlavszky Kálmán okleveletes tanítókat rendes tanítókká kinevezte. A kinevezett tanítók közül a négy első szentesi illetőségű.

Elhunyt városi képviselő. Balint Albert városi képviselő, aki a vármegyei törvényhatósági bizottságnak is tagja volt, hosszszas betegség után elhunyt. Hétfőn délelőtt temették el nagy részvét mellett.

Csatlakozási szerződés. A minap omítottuk, hogy kereskedelmi miniszter a vasúti esatlakozási szerződést megküldte Szentés városnak, mint vasúttulajdonosnak, továbbá a Szentés—Imvasarhelyi és az orosházi—szentes—csongrádi vasúttársaságnak aláírás végett. A vasútiügyi bizottság hétfőn délelőtt tárgyalta a miniszteri leiratot és azt javasolja, hogy a képviselőtestület bizza meg dr. Mitóffy Ferenc polgármestert, hogy a esatlakozási szerződést Szentés város nevében írja alá.

A virtus vége. János bátyánk a kísérek közt igen csekély tiszteletnek örvendett, mert úgy szóbeszéd közben igen hegye-

sen tartotta magát az asszonnyal szemben, otthon meg ugyanesak nyögte a papucsot. De csufosabb kudarc nem esett meg vele, mint tegnap virradóra. Úlvén a koreszaban a faragatlan lőcán, egy félliterkét ürítgetett. Bevetődött hozzá a komája is aztán östökélni kezdte az iddógaló János bátyánkat:

— Nem mer kend már többet inni!

— Nem-e? Hogy a ménkübe ne mernék! Egy liter bor minden becsületes embernek kidukal. Még egy félliter!

Ahogy az leszaladt, csak azért is, még egy félliter! No a tetejébe még egyet! Ekkora már kivörösödött János bátyánk ábrázolja s elszántan mondotta: No ha haza megyek megverem az asszonyt. De előbb még becsurgatott egy félliteret. Nagy dolog ám az asszonnyal kikezdeni! Aminthogy ugy is lett. Virradóra meg mindig a ház küszöbét előtt fektátt összeverve, megtépzava János bácsi, ahogy a felesége kezei közül élvezte kikerült. Arra mentében szörnyen restelkedett fölötte Dékány rendőr:

— Ejnye Janesi bácsi, már megint földhő vagta kendet az a eudar bor!

— Nem a bor fiam — nyögte az öreg — de az asszony.

Elhelyezett esendőrfőhadnagy. Szlaha Imre esendőrfőhadnagy saját kérelmére a kecskeméti esendőrfőparancsnoksághoz helyeztetett át. Új állomasát folyó hó 15-én fogja elfoglalni.

Szentesi vadászok. Azok a helybeli fegyvertulajdonosok, a kik a vadászat gyönyöreiből ez idényben is ki akarják venni részüket már jobbra kiváltottak a vadászati engedélyt. Eddig 78 egyének van vadász engedélye. Ha csak ennyi vadász lenne Szentésben, tulságosan nem is remeghetnének a tapsifülek, de vannak fofos számmal orvvadászok is, a kik sokkal több nyulat puffantának le, mint azok, akiknek vadász engedélyük van.

Betegsegélyző egyesület tulkapásai. A kereskedők és iparosok országszerte panaszkodnak a betegsegélyző egyesület ellen. A heti járulékok fizetése olomsúlyként nehezedik a munkaadókra, a kik különféle adóemekkel is meg vannak terhelve. Most végre országos mozgalom indult meg a betegsegélyzési törvény ellen. Mindenütt gyűléseznak a munkaadók, hogy serehmeiket előtarhassak és a és a képviselőháztól a betegsegélyzési törvény megváltoztatását kérik. Szentésben a mozgalom élén az építő iparosok szövetsége áll. Az építő iparosok ma esüförtök délután 5 órakor az ipartestület nagytermében értekezletet tartanak, melyre meghívják a helybeli önálló kereskedőket és iparosokat. Szentésben különös szükség van arra, hogy a munkaadók erélyesen fellépjenek a betegsegélyző egyesület ellen. A helybeli betegsegélyző egyesület ugyanis azokat is megadóztatja a heti járulékok fizetésével, a kit a betegsegélyzési törvény szerim: azzal megterhelni nem lehet. Ha valaki serduló leányt varrodaba adja, hogy ott néhány hónapig öltögetni tanuljon a szülőt kötelezik a betegsegélyző díjak fizetésére. Sok szülő éppen e miatt kénytelen volt leányát kivenni a varrodából, mert nem akar olyan adót venni a nyakába, a melyt a törvény elő nem ír és amely anélkül is jogtalan, mert ha leánya beteg lenne, nem a betegsegélyző egyesület, hanem házi orvosával gyógykezelnéne. Jó lesz, ha az iparosok mai értekezletükön ezt a jogtalanságot is, a mely a helybeli betegsegélyző egyesület tulkapasából származik, felveszik a serehmei közé.

A szegedi szemkórház megnyitása. A Szegeden felállított m. kir. állami szemkórház, mely dr. Leitner Vilmos egyetemi magantanárr, igazgató-főorvos vezetés alatt áll, szeptember elsején nyílt meg. A szemkórházban 80 szembeteg, — feles számban trachomas beteg — apóliát. — Az apóliás díj a közös osztályon naponként, 1. K. 94 fillér, különosztályban 5 koronában van megalla-

pitva. A szegénysorstu bejáró szembetegek mindennapreggeli 9 órakor díjtalanul vizsgáltnak meg.

— **A sógorok.** Hétfőn délelőtt 11 órakor véres családi esemény játszódott le Csákö Sándor honvéd-utca I szám alatti lakásán. Két sógor veszett össze és egyik a másikat forgópisztolyalja! lelőtte. Az eset a következő: Egri Szilágyi Mihály és Csákö Sándor testvérsógorok évek óta civakodnak 5 hold föld megszerzésén, a mely tulajdonjogilag még mindig az öreg Egri Szilágyinéé a ki az egyik sógorinak édes anyja, a másiknak pedig napa. A földet jelenleg Csákö használja, de Egri is just formál hozzá. Hétfőn délelőtt Csákö lakásán a két sógor hajba kapott, a föld miatt. Csákö, akit Egri Szilágyi lekisebbített, dühbe gurult. Kezébe kapta a milliméteres forgópisztolyt s azzal keresztül lötte Egri Szilágyi Mihály balkeztét. A lövés után a két sógor dulakodott. A földön huzgáltak egymást. E közben Csákö még egyszer elütötte a fegyvert s a golyó Egri Szilágyi Mihály hátába fúródott és a vállsontban akadott meg. Csákö a második lövés után is folytatta volna a vérontást. Mikor ugyanis a forgópisztolyt elvették tőle, asóval akarta kettészeli sógorát. Szandekát azonban nem hajhatta végre, mert lefegyverezték. A vérestett elkövetése után Csákö Sándor onként jelenkezett a rendőrségnel, a hol kihallgatták és masnap szabadon bocsajtották. Egri Szilágyi Mihály sebesülése ámbár súlyos, de azért nem életveszélyes.

— **Lemondás.** Fekete Demeter városi képviselő a szegényügyi bizottsági tagságról lemondván, a legközelebbi közgyűlés fog új tagot választani.

— **Iskolai könyvek felárban,** szépen kijavítva, újonnan köve *Unter Müller* Ernő könyvkereskedőnél kaphatók. Ne vasaroljon addig sehoh könyveket, míg *Unter Müller* ar-jegyzékét al nem nezte! Rajz füzet és írószerei versenyen felül allanak, minőség és ár tekintetében Minden vasárto értékes és hasznos ajándékban részesül. — *Unter Müller* könyvkereskedése a régi helyén, a Petőfi szalóban van. Tessek e cégre ügyelni, mivel mas papíros bolt is van a Petőfi-szaló épületében.

— **Értesítés.** A Magyarországi Munkások Rokkanti- és Nyugdíjgyűlete 208-ik szentesi fiokpénztára szeptember havi felületési napját I. hó 6-án Vasarnap d. e. 9—12 óráig tartja meg az ipartestület hazában. Ugyanakkor új tagok is felületnek 12 órakor pedig választmányi ülést tartatik, melyre a választmány tagjait ez uton tisztelettel meghívom Varga József elnök.

— **Uj városi képviselő.** Balint Albert halálával megüresedett városi képviselőiségre Balint Janost, néhai Balint József fiát, mint első póttagot hívja be a polgarmester.

— **Elégett szalma.** Papp Sándor, donati tanyáján szombaton ismeretlen ok miatt egy kazal szalma meggyuladt. A kar nem tértül meg, mintan a hamuva égett lakarmány nem volt biztosítva.

— **Verekedő ember.** Tóth Janos kistökci lakos ellen feljelentést tett Posa Maria, mert őt megverte. Toti Janos azért bántalmazta Posa Mariát, mert ez a saját gyerekeinek, a kik Tóthnál laknak, gúzmólosot adott. A bünyvadi eljárás folyik.

— **A város jövedelmei.** A városnak augusztus hónapban kövezt vámból 1563 K. 84 fill., belsekértből 455 K. 17 fill., külső kertből 35 K. 45 fill., helypénzszedésből 2611 K. 68 fill., föld és komokhordásból 159 K. 56 fill., késedelmi kamathól 55 K. 11 fill., tehénfedeztetésből 14 K. mázsálsból 55 K. 45 fill., esurhejárásból 13 K. 50 fillér bevétele volt.

— **Vásár Dorozsmán.** Kiskundorozsmán a legközelebbi országos vásár szeptember 13-ikán tartatik meg. Vészmentes helyről mindenfete jószág felhajtható.

Köszönetnyilvánítás.

Rokonainknak, barátainknak és jó ismerőseinknek, akik kedves Mariskaleányunk temetésén megjelentek s résztvételükkel és koszoru hozzással akarták a mi megmérhetlen fájdalomunkat enyhíteni, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Szentesen 1908. aug. 30.

Kis Pál Mihály

és neje

Papp Mária.

Irodalom.

„A Magyar Népiszkola Könyve.” Ezt a büszke címet érdemelne meg az a kétkötetes munka, amely most jelent a Lampel R. (Vodnauer F. és Fiai) r. t. könyvkiadóvállalat kiadásában. A jeles munka azonban beéri ezzel az egyszerű címmel: „Falusi Iskolások (Olvasó- és Tankönyve).” Szerkesztette több vidéki tanító.

A magyar népiszkola könyvének két okból mernők nevezni a szóban levő munkát.

Először, mert az egy- és kéttanítós népiszkolák számára készült, tehát a tulajdonképen való magyar népiszkola számára; ugyanis a hivatalos kimutatás szerint tizenhétdeffé ezer népiszkolánk közül majdnem tizennygy-ezer az egy- és kéttanítós iskola. Ezekből a szűkös viszonyú kultúrterületektől pedig, noha rendkívül mostoha a helyzetük, a nemzet és akormány ugyanolyan kulturmunkát követel mint a kedvezőbb helyzetben levő városi többitanítós és jól felszerelt iskoláktól. Majdnem lehetetlennek ez a követelés. Mégsem szabad a mértéklet jobbjebb szállítanunk, ha nem akarunk hátul maradni a nemzetek kultúrversenyében.

Es masodosorban épen azért nevezzük ezt a munkát a magyar népiszkola könyvének mert a magyar népiszkola súlyos helyzetének megkönnyítésére és nehéz munkájának eredményesebbé tételére barmulatosan alkalmas. Szamolva a falusi iskolák viszonyaival, röviden velösen összefoglalja mindazt, amire ott szükség van és fölöslegessé lesz minden mas iskolai könyvet. Ez a két kötetnyi munka a magyar népiszkola enciklopédiája.

A könyvet a vallás- és közoktatásügyi miniszterium — egy kiváló író és népoktatási szakfértő biralata alapján — népiszkolai használatra általánosan engedélyezte. A biralat, mely a „Hivatalos Közöny” ez évi július 15-iki és augusztus 15-iki számban jelent meg nagy elismeréssel, díesérettel, sőt magasztalással szol a könyvről. Elismeri és díeséri annak didaktikai kiválósságát, gondos, művészi szerkesztését, liszta magyaros nyelvezetét. Alljon itt a hivatalos biralathól e néhány sor:

„Sokra becsulom ezt a könyvet; és őszinte örömmel köszöntöm a szerkesztőt, mert hasznos és okos munkát csináltak. Azok között a hasonló rendeltetésű népiszkolai tankönyvek között, amelyek kezemen megfordultak, ez az első, amelyikben a pedagógus szaraz és fölösleges fontoskodása nem fojta meg a nevelő munkásságát s az első, amelyikben a nyelvtan az olvasókönyvet és az egész tananyaggal egyesítve van és pedig olyan ügyesen összeröve, hogy mindaz észrevétlenül, hogy úgy mondjam: komoly jatekban adódik at a gyermek lelkének, mely a kozismeretekkel együtt tanulja és gyakorolja a nyelvet és érvényesíti annak törvényeit. Díesérem a gondoló és figyelmet, amivel a szerkesztők azt a nehéz feladatot megoldották; hogy szemelhetővé tették a tananyagbeli igazságokat, még a nyelvtaniakat is s e mellett a szorakozás és tanulás formáit oly szerencsésen, jóformán művészettel csoportosították, az anyagot oly arányosan osztották be és dolgozták föl, hogy didaktikai nézőpontból a könyv ellenében alig lehet kifogást emelni. Eléhez a könyvhöz még a vezérkönyv se szükséges, csak az, hogy a tanító megértse a szerkesztők intencióit... Ismételtem, hogy a könyvet nemcsak nagyon jónak, de igazán kitűnőnek tartom, olyanakk ami a tanítás eredményességét előre láthatólag gyarapítani fogja és amely a falu lelki-világával összhangzó. Mint ilyen, engedélyezésre nemcsak érdemesnek tartom, de arra melegen ajánlom is.”

Külső kiállításra is páratlan ez a munka népiszkolai tankönyvirodalmunkban. Ára mérsékelt: az első kötet (mely a II. és III. osztálynak való) 80 fillér, a második (mely a IV. V. és VI. osztálynak való) I K. 60 fillér.

Azt hisszük, hogy a magyar népoktatás-ügynek teszünk szolgálatot, midőn erre a ki-váló munkára a tanító urak és az iskolai hatóságok figyelmét föl hívjuk. A kiadóvállalat (Budapest, IV Egyetem-utca 4.) szivesen küld belőle ingyenes mutatványpéldányt, ha levelezőlapon kéri tőle.

(*) **A Vasárnapi Ujság** augusztus 30-iki száma érdekes képeket közöl a királyok szobrainak az Andrássy-uti milleniumi emléken most folyó felállításáról, a csajkás-kerület népéről, a prágai esillagdráról, a mohácsi vészről (egykoru török kép után), a bukaresti magyarok látogatásáról, Szent István napjáról, a ferenc-rendiek sírboltjáról. Szépirodalmi olvasmányok: Léway József és Kun József verse, Ady Endre elbeszélése, Krúdy Gyula eredeti és Jules Lemaitre franciából fordított regénye. Egyébb közlemények: Nagy Géza cikke a mohácsi csatáról, Linek Lajos eredeti rajza, tárcacikk Budapest katekombáiról, Bohus Szőgyéni Antóniáról, a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek egyletek, Sakkjáték, Képtalány Egyveleg stb. „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világ-kronika”-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadó-hivatalában Budapest IV., Egyetem-utca 4.) sz. Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolesőbb újság a magyar nép számára félve két korona 40 fillér.

A kis méltóságos asszony.

— Regény. —

Írta: **Sima Julia.**

(Folytatás.)

— Lemondó? Ha-ha! Nem mondana le a világ semmi hiúságáról. Becsületesre mondom Lajos, Adél nem volna képes egy sáróról sem lemondani! Egyébként be van bizonyítva, hogy őrült nagyravagyó. Nőül meg a grófhöz, csak azért, mert így grófné lehet, pedig nem szereti! Nem is szereteti barátom! A gróf, hallottam Kálmántól, harminchét éves! Adél tizenhat!

Haller örömmel hallgatta a gróf szavait. Látta, hogy az okosan kezd gondolkozni.

— Meg mersz-e rá esküdni Ernő, hogy Adél olyan nő, aki feleségnek született? — kérde mikor elhallgatott.

— Nem lehet Lajos! — Mondá komolyan a főjegyző. — Nem esküdhetek meg.

— Miért gondoltál hát rá hogy feleségül veszed?

— Mert minden dacára is, én nagyon szeretem! — Vallja meg Holló őszintén — és azt hittem, szeretettel, gyöngédséggel alakítani lehet a lelkét, mert hiszen még fiatal és ő is szeret engem.

— Szereted, jó. — Viszonzá Haller. — Lehet, hiszen hogy ő is szeret, de ha ő oly üres lélek, hogy pusztán hiúságból, eldobja azt a szívet, a mely neki kedves — barátom az ilyen nőt ved ki a fejedből. Előbb a fejedből, aztán a szívedből. Mert ha így nem teszsz — nem tarthatlak okos embernek.

Holló már lecsillapodott, meg is nyugodott. Csak a szíve sajogott és arcán ült még egy különös, keserű mosoly. Lemondólag legyintett és színtelen hangon felelt:

— meggyőztél Lajos! — Nem kell pisztoly!

Haller boldog volt.

— Gondolni sem szabad ilyenre. Az Istennel ne szálj perbe! — Azután vidámságot erőltetve mondá:

— Volt Adél, nincs Adél! Többé nem okoz zavart az életemben.

(Folyt. köv.)

Eladó vendéglő.

Közel a piactérhez egy jó forgalmú, csinos berendezésű, villanyal felszerelt vendéglő házzal együtt eladó. Az épületben van két borozó helyiség, 4 szobás lakás, két pince, kuglizó, ártézi vízvezeték, megfelelő mellékhelyiségek és külön baromfi udvar.
Cím a kindóhivatalban.

Szabados Józsefnek

A szentesi határban lévő 80 hold szántóföldje 2 részletben is örök áron eladó. Esetleg több évre haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal Kun-szentmártoni lakásán. 30—35

SIMANDOR

műszaki vállalkozó.

== SZENTES ==

I. k. Baró Haruckér u. 1. sz. Nagy Ferenc ház

Elvállal: villamostelep berendezéseket, vezetékek szereléseket, javításokat, csengő berendezéseket és javításokat; ártézi kutak furását, vízvezeték, fürdő szoba berendezéseket, vízvezetékek javításokat, szereléseket.

A végzett munkálatok helyességéért, szakszerű elkészítéséért szavatol.

☛ Jutányos olcsóárak. ☛

Eladó ház.

Soós Józsefnek III. kerület 64 számú háza, mely koresmának és bolt helyiségnek is alkalmas, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. — Értekezni lehet a helyszínen.

Kiadó szoba.

Egy esinosan butorított szoba azonnal kiadó. Cím a kindóhivatalban

Meghívó.

Mint hogy a betegsegelyezési törvény által a munkaadókra újabb olyan nagy teher rovatolt, hogy az szinte elviselhetetlen; ennélfogva a munkaadók országos szövetsége elhatározta, hogy országosztart

nagygyűlések tartassanak.

melyeken az iparos és kereskedő munkaadók sérelmeiket elpanaszolhassák és állásfoglalásukat kifejezésre juttathassák.

Ehez képest szövetségünk 1908. szeptember 3-án d. u. 5 órakor az ipartestület nagytermében ilyen nagygyűlést tart, melyre az összes iparos és kereskedő munkaadókat, valamint az ügy iránt érdeklődőket is tisztelettel meghívja és föltétlen megjelenésre kéri.

Az Építő Iparosok Szövetsége elnöksége.

Targy:

Határozati javaslat előterjesztése.

11524/1908

Hirdetmény.

Értesitem a közönséget hogy az 1908—1909 iskolai évre a szentesi református elemi fiú és leány iskolákban a beiratkozások szeptember 1-től 5 napján, a róm. kath. iskolákban szeptember 1-től 3 napján fognak megtartatni. A rendes tanítás pedig a református és a róm. kath. iskolákban szeptember 7-én az ágostai hitvallású evangélikus iskolákban pedig szeptember 4-én veszi kezdetét.

Az 1868-ik évi 38-ik t. c. I és 5 §-ai értelmében minden szülő, gyám és gazda a gondozása alatt lévő gyermekeket hatodik életévük betöltésétől a tizenkettedik életévük betöltéséig a mindennapi, tizenharmadik életévüktől a tizenöt év betöltéséig pedig ismétlődő iskolába feljartatni s ott taníttatni tartoznak.

A folyó év szeptemberében tehát minden gyermek ki ez év szeptember 1-ig hatodik életévét betölti, a mindennapi iskolába járásra köteles, kötelezettsége tart azon év végéig, amely évek folyamán a gyermek betölti tizenkettedik életévét.

Ismétlődő iskolába járásra köteles lesz az, aki ezen év szeptember hava 1-ig tizenkettedik életévét betölti s az ismétlődő iskolai kötelezettség tart azon év végéig, amely év folyamán az illető betölti tizenötödik életévét.

Szentesen, 1908. évi augusztus hó 28-án.

MAGYAR, h. polgármester.

Földeladás.

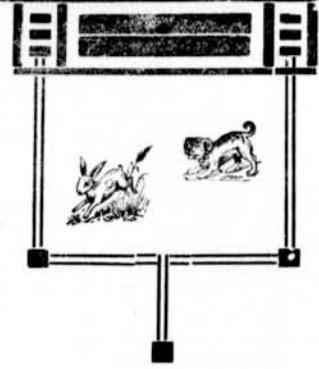
Kistökén lévő Fodor-féle 52 hold szántóföld, örök áron eladó, v. bérbe adó. — Értekezni lehet Sarkadi N. Ferenczel III. t. 183 sz.

Eladó szőlőtelep.

A Kiskunhalasi határban, tranverzális műnt mentén a várostól 5—6 kilométer távolságra, legkiválóbb fajszőlővel és gyümölcsfákkal berendezett 10 kat. hold

☛☛☛ TERMŐ SZŐLŐTELEP ☛☛☛

a szükséges épületekkel és minden hozzá tartozó szüretelő edényekkel u. m. hordók, kádak, permetező és szőlőzúzó gépek, puttonok, kosarakkal együtt, igen kedvező fizetési feltételek mellett terméssel vagy a nélkül is azonnal eladó. — Értekezni lehet e lap kiadóhivatalában.

Tudja

e már, hogy milyen páratlan kedvezményben részesíti előfizetőit a legjobban szerkesztett magyar újság: az EGYETÉRTÉS. Nem érdektelen, ha

meg

Tudja, hogy az Egyetértés hetenként egy gyönyörűen illusztrált, magas irodalmi színvonalon álló ismeretterjesztő szépirodalmi lapot ad ingyen előfizetőinek, hol a

Magyarországon

és külföldön előforduló minden érdekes és nevezetes eseményt irásban és művészi kivitelű képekben örökíti meg. Az Egyetértés Vasárnapja című melléklet

minden

száma meglepetés számba megy gyönyörű technikai kiállítás, nagy gond és figyelemmel szerkesztett szépirodalmi tartalma minden magyar

ember

teljes meglegedését fogja kiérdemelni s ezen újítást mindenki örömmel fogadja, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy ezen nagy kedvezmény dacára az előfizetési ár marad a régi: 1/2 évre 7 korona. Tessék mutatványszámot kérni. Kindóhivatal: Eötvös utca 32.

Találmányok

szabadalmazására vagy értékesítésére elől, úgy Magyarországon, mint hármany külföldi államokban forduljon a

„SZABADALMI ÚJSÁG” szerkesztőségéhez BUDAPEST, VII. ker. Erzsébet-körut 26 sz.

Kérje a „Szabadalmi Újság” ingyen mutatványszámát